

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія соціологічного дослідження

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20__/20__
Семестр 6
Кількість кредитів ECTS 5
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Горбачик А.П.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник(и):
Горбачик А.П., к.ф.-м.н., доцент, доцент кафедри методології та методів соціологічних досліджень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

(підпис) (Сидоров М.В.-С.)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 21 від « 28 » 08 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з основними поняттями сучасної методології соціологічного дослідження, етапами проведення соціологічних досліджень різного типу, специфікою планування кожного з етапів дослідження та особливостями роботи дослідника та/або дослідницького колективу на кожному з етапів. Студенти отримають навички планування соціологічних досліджень різного типу. Приділяється також увага етичним проблемам, що можуть виникати при проведенні соціальних досліджень, а також питанням підготовки публікацій та презентацій за результатами досліджень.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: студенти мають бути знайомі з основними поняттями методів збирання та аналізу даних в кількісних та якісних соціологічних дослідженнях, ознайомлені з базовими поняттями вибіркового методу та володіти практичними навичками самостійної роботи з персональним комп'ютером.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Вивчення дисципліни спрямовано на отримання студентами знань, навичок та компетенцій, необхідних для розуміння методологічних особливостей та пізнавальних обмежень соціальних досліджень, для планування соціологічних досліджень різного типу (зокрема, виконаних із застосуванням як кількісних так і якісних методів), для організації власної роботи (або роботи дослідницького колективу) на кожному етапі дослідження, для підготовки звітних документів або публікацій/презентацій за результатами соціологічного дослідження.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Ознайомити з основними методологічними особливостями соціологічних досліджень
- Представити систему понять сучасної методології соціологічних досліджень
- Представити діяльність дослідника на всіх основних етапах соціологічного дослідження
- Навчити планувати соціологічне дослідження та складати дослідницькі пропозиції
- Ознайомити з основними етичними проблемами соціологічних досліджень
- Навчити готувати публікації та презентації за результатами соціологічних досліджень

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. (ЗК01)
- Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження (СК05)
- Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога (СК08)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методологічна специфіка та пізнавальні обмеження соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	15
1.2	Система понять сучасної методології соціологічних досліджень.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	20
1.3	Процедури та методи діяльності дослідника (дослідницького колективу) на всіх основних етапах соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота	15
2.1	Базові навички роботи на всіх основних етапах соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Практичне завдання	20
2.2	Враховувати питання етики дослідження при плануванні та проведенні соціологічного дослідження.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Контрольна робота, практичне завдання	10
2.3	Готувати публікації та презентації за результатами соціологічних	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Практичне завдання	20

досліджень.			
-------------	--	--	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3
Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі (PH03)	+	+		+	+	
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (PH04)	+	+	+			
Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач (PH06)				+	+	+
Вміти розробляти програму соціологічного дослідження (PH09)	+	+	+		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1 за темами 1-6, PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH2.1 – **6 балів / 10 балів**
2. Контрольна робота 2 за темами 7- 11, PH1.2, PH1.3, PH2.1, PH2.2 – **9 балів / 15 балів**
3. Виконання завдань та виступи на практичних заняттях за темами 1-12, PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH2.1, PH2.2, PH2.3 – **21 бал / 35 балів**

- підсумкове оцінювання – іспит: PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH2.1, PH2.2

- умови допуску до підсумкового оцінювання:

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за *критично-розрахунковий мінімум* – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне написання контрольних робіт та виконання невиконаних завдань практичних занять.

7.2 Організація оцінювання:

1. Контрольна робота 1 за темами 1-6, PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH2.1 – після теми 6
2. Контрольна робота 2 за темами 7- 11, PH1.2, PH1.3, PH2.1, PH2.2 – після теми 11
3. Виконання завдань та виступи на практичних заняттях за темами 1-12, PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH2.1, PH2.2, PH2.3 – протягом семестру

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Номер та назва теми	Кількість годин		
	Лекційні	Практичні	Самостійна робота
1. Наукові засади соціологічного дослідження.	2	2	4
2. Соціологічне дослідження як процес: огляд основних етапів. Структура програми соціологічного дослідження та пропозиції дослідження.	4	4	8
3. Роль теорії в соціологічному дослідженні.	2	2	4
4. Вибір теми дослідження. Вивчення літератури. Проблема, об'єкт, предмет дослідження.	2	2	4
5. Дослідницьке питання та дослідницькі гіпотези.	2	2	4
6. Дизайн дослідження.	4	4	8
7. Планування збирання даних.	2	2	4
8. Вимірювання змінних. Валідність та надійність вимірювання.	4	4	8
9. Логіка вибіркового методу.	2	2	4
10. Аналіз даних: кількісних та якісних. Огляд методів	4	6	10
11. Етичні проблеми соціологічного дослідження	2	4	6
12. Підготовка публікацій за результатами досліджень. Презентація результатів дослідження.	4	6	12
Всього	34	40	76

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Практичні заняття – 40 год.

Самостійна робота – 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. - М.: Омега-Л, 2007. - 567 с. - сс. 11-112, 409-433
2. Батыгин Г.С. Лекции по методологии социологических исследований. Учебник для вузов. М.: Аспект-Пресс, 1995. - сс. 14-145, 228-248
3. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування.- Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2017.- 342 с. – сс. 11-8, 315-332
4. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій. Навч. посібн. – К.: Наукова думка, 1996. – 276 с. - сс. 11-36, 237-257
5. Браймен А., Белл Э. Методы социальных исследований. Группы, организации и бизнес — Х.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2012. —776 с. – сс. 31-155, 633-672, 700-742

Додаткова

1. Мангейм Дж.Б., Рич Р.К. Политология. Методы исследования – М.: Издательство “Весь Мир”, 1997. – 544 с. – сс. 18-151, 501-512

2. Малхотра Н.К. Маркетинговые исследования. Практическое руководство.- М.: Издательский дом «Вильямс», 2002.- 960 с. - сс. 25-314
3. Babbie E. The Practice of Social Research. - Wadsworth, Cengage Learning, 2010.- 625 p. – pp. 2-159, 187-228
4. Kumar R. Research methodology: A step-by-step guide for beginners.- SAGE, 2012.- 432 p. – pp. 22-69, 86-94, 197-217